

УЧЕШЋЕ НА КОНФЕРЕНЦИЈИ – САРАДНИЧКИ ОДНОСИ – ПОСЛОВИ И ПРОЈЕКТИ НА ОПСЕРВАТОРИЈИ

У сусрету са Миланом С. Димитријевићем, половином јула 1989. године, било је речи о више различитих тема и питања. Поред XIX научне конференције о јонизованим гасовима и сарадничких сусрета са еминентним истраживачима, што се налазило у средишту наше пажње, додирнули смо и друге видове активности односећих се на послове у оквиру Астрономске опсерваторије.

– Поменута конференција о јонизованим гасовима, одржавала се од 10-14. јула 1989. године. На њој сам имао шест реферата, које сам одржао 11. јула. Импресивно је било отварање саме Конференције у конгресним просторима Сава центра, а после смо са учесницима и гостима, организовано прешли у репрезентативни хотел *Југославија* – беседи Милан и указује на важност Конференције, на учешће великог броја научних посленика, издвајајући доприносе овог научног скупа, посебно на пољу афирмације нових имена у науци.

– На овој конференцији сам имао и госте из иностранства, као што је Џилијен Пич из Лондона и Ален Лесаж из Париза... Било је и других, поводом обележавања 200 годишњице... Са госпођом Џилијен сам довршио два важна научна рада – подвлачи Димитријевић са својственим стављањем у први план сарадње и стваралачких активности.

После отварања Конференције, дружења и ручка са гостима, Милан је једно краће време посветио раду на Опсерваторији, да би се поподне поново нашао на скупу.

– Научне конференције, симпозијуми, су веома драгоцени због сусрета са људима, успостављања комуникација, нових пријатељстава и веза, те размене искустава и информација о истраживачким захватима... На Конференцији сам разговарао са низом великана из разних научних области, као што су Лисица, Демура, Американац Визе, и други... Узајамно се упознајемо са оним на чему тренутно радимо, са пројектима и преокупацијама; распитујемо се о радним условима, начинима рада и концепцијама. Понекад се то заврши договорима о плодној сарадњи... Никада нисам тражио савете у вези са научним проблемима који су сфера мога интересовања, нити сам наметао своје мишљење – излаже Милан видове своје студијско-сарадничке поетике.

– Како сада изгледа и како функционише твоја сарадња са Николом Коњевићем? – покушавам да одгонетнем.

– Са Коњевићем сам се видео испред постера у радном дијалогу! Он ме на неки начин блокира када сам у контакту са њим; симптоматично је да ме не укључује у сарадњу са појединим иностраним колегама, из неких разлога – разјашњава кратко Милан и прелази да прича о интересовању његових гостију за проблеме Косова и Метохије, за тадашњу енормно високу инфлацију и живот у таквим условима:

– Настојао сам да им објасним чињенице о албанском сепаратизму на Косову, старој српској постојбини и нашој светој земљи, српском Јерусалиму.

– Може ли се живети са сулудом инфлацијом од 2000 посто? – распитује се Џилијен Пич и сама примећује: – *Тако огромна, безумна инфлација, а сви весели, лепо одевени, срећни и колико се овако споља може видети, свега има* – препричава Милан једно занимљиво запажање и догодовштину.

У другом делу овог нашег радног сусрета захватили смо неколико „текућих“ дневних послова: од сфере утицаја и цитатности у тезама, преко понуда, до ситуације и атмосфере на Астрономској опсерваторији.

– У међувремену су се догодиле две одбране теза, а на једној су врло често истицани и као извор коришћени моји научни радови – Милан прелистава тезу Миливоја В. Ђука која му је при руци, показује места где се цитирају његове студије и пребројава: – Ево, Ђук наводи око двадесетак мојих радова – напомиње са изразом блаженства на ознојеном лицу.

То му је био повод да помене једну лепу понуду са факултета:

– Са Природно-математичког факултета ми се нуди могућност ангажовања; доживљавам то као извештај знак признања и пажње за оно што сам у науци до сада постигао. Али ја се ту мало колебам, бојим се да би ме настава и професура, рад са студентима и на факултету, могли увалити у велику дангубу и одвојити ме од научно-истраживачког рада. Пружа се прилика за неку ближу и конкретнију сарадњу, што заговара Михајло Платиша – Милан све ово помиње са извесном уздржаношћу и пуном свешћу да га старије колеге цене и уважавају, имајући у виду његове значајне резултате и међународну афирмацију у науци.

Док је овај вредан и неуморан прегалац и истраживач говорио о указаној му части и поштовању, присетио сам се једне мисли Галилеја, кога је помињао у неким ранијим приликама: „Веома је тачно да наш углед почиње од нас самих, јер онај који жели да га други поштују, треба најпре да поштује самог себе“.

При крају овог разговора додирнули смо и неколико актуелних питања у вези са пословима, ситуацијом, односима и обавезама на Опсерваторији.

– Пуно дангубног времена изискују неизбежне административне работе: дописи, преписке, конферисање, расправе на седницама, јалова убеђивања, уређивачке и друге активности. У јеку је борба око пројекта Р-169! – подвлачи набојитим гласом и показује ми текст упућен Радничком савету,¹⁷⁷ у коме чита део где се од Савета захтева изјашњење о финансирању и учешћу.

– У писаној форми сам се обратио координатору пројекта Р-169, поводом проблема насталих блокирањем тог важног посла.

За ситуацију и радну атмосферу у самој Опсерваторији сликовито и са мало ироније каже да је као у „реал-социјалистичким условима“:

– Трудио сам се да толерантним приступом, разлике које су биле присутне, превазиђемо и изгладимо конфликт.

– Како се у свему томе држи директор? – запиткујем изазовно.

– Он увек тактизира. Када је са нама као групом – подржава нас и бодри, а на састанцима, када треба да се изјасни, ћути и мерка, а потом дискутује како одговара већини којој се приклони, што ме дубоко разочарава – просуђује Димитријевић са незадовољством и горчином.

¹⁷⁷ Допис од 14. VI 1989, заведен под бројем 334.

Разочарења у друштвеним, стручно-професионалним пословима су углавном честа, али су, ако је за утеху, ипак знатно мања од оних која човек доживљава у сучељењу са самим собом.